

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 92. ÉVFOLYAMA

VI. ÉVF. 5. SZ. 161—200 OLDAL 1957. MÁJUS

T A R T A L O M

<i>Keresztesi Béla</i> : Tapasztalataink a franciaországi nyárasokban és a hazai nyárfatermesztés néhány időszerű kérdése	161
<i>Róth Gyula dr.</i> : Emlékezzünk Vadas Jenőre	169
<i>Majer Antal</i> : Fűz cellulózfa-ültetvény	173
<i>Györke Ernő</i> : Vékony tűzifa termelésének számai	180
<i>Birck Oszkár</i> : Gyertyánosaink növekedési viszonyai	185
<i>Szilárdi József</i> : Csemeteültetőgödör fűrőgépe	192
<i>Stefanik Laszló</i> : A nyárfarák elterjedése és fellépésének mértéke Magyarországon	194
<i>Lády Géza</i> : Id. Béky Albert dr.	198

Címlapon: *Hét éves nemesnyáras a Tisza hullámterében (Abádszalók)*

Hátlapon: *A Brennbergi völgy (tanulmányi erdőgazdaság)*

S O M M A I R E

<i>B. Keresztesi</i> : Nos experiences faites dans les peupleraies françaises et quelques problèmes actuelles de la populiculture hongroise	161
<i>Dr. Gy. Róth</i> : En commémoration de Jenő Vadas	169
<i>A. Majer</i> : Plantage de saules pour bois de cellulose	173
<i>E. Györke</i> : Les chiffres de production de bois de feu menu	180
<i>O. Birck</i> : Les conditions de croissance des charmoies hongroises	185
<i>J. Szilárdi</i> : Culteur à tarière	192
<i>L. Stefanik</i> : L'intensité de la propagation des maladies cancéreuses du peuplier en Hongrie	194
<i>G. Lády</i> : Dr. Albert Béky sen.	198

En couverture: *Peupleraie „noble“ agée de 7 ans sur de terrains alluvionnaires de la rivière Tisza (près de la localité Abádszalók)*

En reverse: *La vallée de Brennberg (Économie forestière d'enseignement).*

C O D E R Ж А Н И Е

<i>Керестеши, П.</i> : Опыты по изучению насаждений тополей во Франции и некоторые актуальные проблемы выращивания тополей в Венгрии	161
<i>Рот, Дь.</i> : В память Вадаш Енэ	169
<i>Майер, А.</i> : Плантации ив для производства целлюлозы	173
<i>Дьэрке, Э.</i> : Показатели производства тонкомерных дров	180
<i>Пирк, О.</i> : Условия роста наших грабовников	187
<i>Силарди, Й.</i> : Буровая машина для изготовления посадочных мест	192
<i>Штефаник, Л.</i> : Распространение ракового заболевания тополей и размер повреждения его в Венгрии	194
<i>Лади, Г.</i> : Др. Беки Алберт	198

На снимке: *Культуры из иностранных видов тополей в пойме р. Тиссы с. Абадсалока).*

На последней странице обложки: *Долина Бреннберг Учебное лесхоз в г. Шопроне).*

Tapasztalataink a franciaországi nyárasokban és a hazai nyárfatermesztés néhány időszerű kérdése

KERESZTESI BÉLA

a mezőgazdasági tudományok kandidátusa

Az Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) Nemzetközi Nyárfabizottságának április hó 22—28 között Párizsban tartott ülészakával kapcsolatban az ország különböző vidékein tartott több tanulmányúton alkalmunk volt a helyszínen tanulmányozni a nyárasok termesztését és ipari felhasználását Franciaországban.

A nyárasok zömét itt az erdőkivüli fásítások teszik ki. Szerinte Franciaországban a nyárfa a táj állandó eleme. A kis nyárfacsoportok és rétek nehezen hasznosítható sarkaiban, az itatokat árnyékoló, legelőbejárásokat szegélyező vagy a mezőgazdasági növényeket többé-kevésbé szabályos soraikkal védő nyárfásítások elszakíthatatlanul hozzátartoznak a tájhoz.

A párizsi medence vízfolyásainak völgyeiben — még a legkisebb vízfolyás mentén is — a nyártelepítések valóságos galériaerdőket alkotnak. Ezek az erdők magántulajdonban, ritkábban községi, vagy közületi tulajdonban lévő, sok apró parcellából állnak. A nyárfatermesztés itt csak ritkán belterjes. A ritka hálózatban telepített állományokkal a telepítés után nem sokat törődnek, költséget nem fordítanak rájuk. A telepítések élő takarékperselyei a tulajdonosoknak, akik az állományokat akkor termelik ki, ha pénzre van szükségük, vagy az árfolyam különösen kedvező. A nyárfatelepítés mint tőkebefektetés rendkívül előnyös: ugyanannyit jövedelmez, mint a 10%-os kamatos kamatra kihelyezett pénz. A földtulajdonosok ezért rétéjüket szívesen telepítik be nyárfával, s tőkéjüket egyre inkább nyárfásokba fektetik. A párizsi medence a francia nyárasok mintegy felét foglalja magába.

A Garonne, a Loire és Rhone völgyében a mélyfekvésű síkságokon a nyárfatelepítést gyakran mezőgazdasági műveléssel kötik egybe. A nyárfák néhány éven át a mezőgazdasági növényekkel együtt talajápolásban és trágyázásban részesülnek. A mezőgazdasággal egybekötött nyárfatermesztés terén mindenfelé az a tapasztalat, hogy a fák nem veszik el a mezőgazdasági növények elől a talajt, ellenkezőleg, a földek jobb hasznosítását biztosítják és jelentős pénzjövedelemhez juttatnak. A három folyó völgyében található a franciaországi nyárasok egy negyede.

Franciaország északi felében sorfásításokban, különösen az utak mentén ültetnek nagyon sok nyárfát. A francia közúti hálózatot többmillió nyárfa szegélyezi. Több vidéken nagykiterjedésű mocsaras területeket igyekeznek már 20 év óta nyárfatelepítéssel hasznosítani. Ezeket addig csak a víziszárnyasokra vadászók látogatták, egyébként teljesen kihasználatlanok voltak. Ezt a munkát maga az állam is támogatja.

A nyártelepítés fokozása érdekében a francia nemzeti nyárfabizottság

néven állandó szervet létesítettek. Ez hatásos propagandát fejt ki, vidéki kongresszusokat rendez, kiadványokat bocsát ki. A francia erdészeti alap jelentős segítséget nyújt a fásítóknak. Az utóbbi tíz év folyamán 35 000 hektár területen tette lehetővé a nyár telepítését.

A nyártelepítés propagálásában igen nagy jelentőségük van az ország különböző vidékein, könnyen hozzáférhető helyen — rendszerint a fő közlekedési utak mentén — létesített nyárfagyűjteményeknek, az úgynevezett *populétumoknak*. Franciaországban tizenöt ilyen nyárfagyűjteményt tartanak számon. Ezek közül a legjelentősebb a Vineuil-i nemzeti populétum. Ezt 1949-ben létesítették, 16 hektár területen. Itt azonosítás és szelektálás céljából minden olyan Franciaországban előforduló, vagy külföldről behozott fajtából, amely Franciaországban már jelentős, vagy jelentőssé válhat, öt-öt darabot ültettek el, és tartanak rendszeres megfigyelés alatt. A legértékesebbnek mutatkozó fajtákból a populétummal kapcsolatos kísérleti területen a lehető leggyorsabban kísérleti parcellákat létesítenek. Látogatásunk időpontjában az egyes parcellákban a következő fajtákkal találkoztunk: *Populus x euramericana „serotina du Poitu“*, *Populus x euramericana „serotina de Champagne“*, *Populus deltoiedes „virginiana de Fignicourt“*, *Populus x euramericana robusta*, *Populus x euramericana „regenerata de l'Yonne“*, valamint a három Európá-szerte ismert olasz hibrid, a *Populus x euramericana I. 154*, *I. 214.* és *I. 455.*

A megtekintett fajták közül a regenerata nem keltett jó benyomást, mert törzse görbe és vastag oldalágai vannak. A *Populus x euramericana „serotina de Champagne“* viszont a mi kései nyárunknál sokkal egyenebb törzsű. A legtöbbet ígérőnek a *Populus x euramericana I. 214.* mutatkozik. Egyetlen hibája, hogy rövid napszakos fajta lévén vegetációját kora tavasszal kezdi és késő ősszel fejezi be. Emiatt könnyen fagykárrok érhetik.

A nyárasok területének gyarapításával egyidőben a francia nemzeti nyárfabizottság jelentős erőfeszítéseket tesz a nyárfatermesztés eljárásainak megjavítására. *Jean Pourtet* a franciaországi nemzeti nyárfabizottság titkára beszámolójában rámutatott arra, hogy a nyárfa növekedésének gyorsasága nyilvánvalóan a talaj, az éghajlat, a hálózat és az ápolási munkák függvénye. A törzs területének (vagy átmérőjének) növekedési görbéje, mégis teljesen meghatározott futású. A görbe az első 2—5. évben erősen emelkedik, majd évi 10 cm-es (átmérőben 3—5 cm) növekedéssel „plafon“-t ér el s ezt többé-kevésbé hosszú ideig — legfeljebb 10 évig — megtartja, utána fokozatosan csökken. A csökkenést a sűrűség erősen befolyásolja. A beszámoló szerint, ha az ipar számára nagyméretű (legalább 50 cm átmérőjű) fákat akarunk a lehető legrövidebb idő alatt termelni, úgy a következők szükségesek:

csökkenteni kell a fák életének azt az időszakát, amikor még nem érik el a legnagyobb évi növedéket;

a talaj- és éghajlati viszonyoknak legmegfelelőbb hálózatot kell kiválasztani, hogy a legnagyobb növedéket, a kívánt átmérő eléréséig fenntarthassuk;

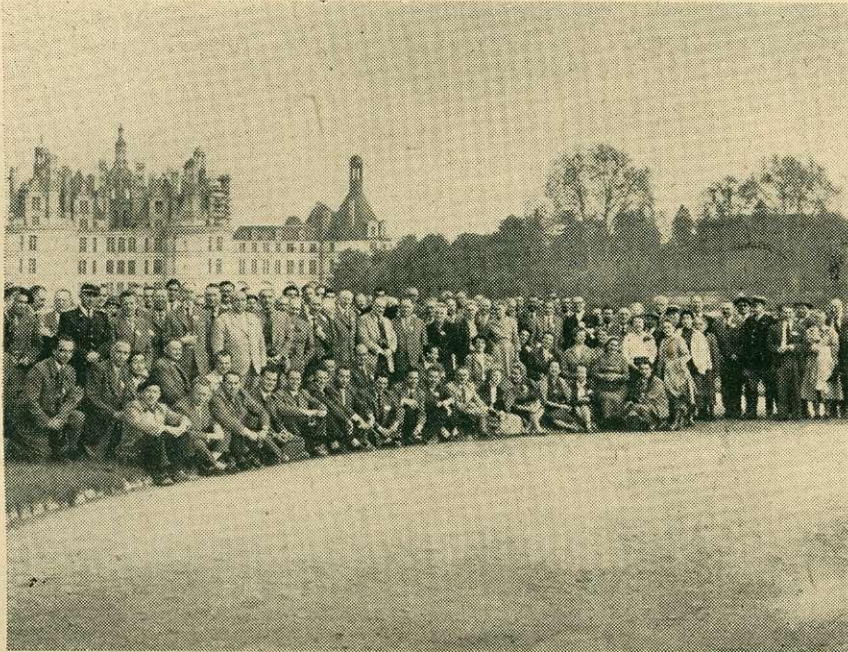
azokat a klónokat kell telepíteni, amelyek az adott ökológiai feltételek között a leggyorsabb növekedésűek és a felhasználók által leginkább megbecsült fát termelik;

a legfejlettebb állományápolási módokat kell alkalmazni, hogy a

véghasználati fatömegben a lehető legnagyobb arányban kapjunk hibátlan fát.

A felsoroltaknak megfelelően a francia nyárfabizottság megbízta az erdészeti kutató intézetet azzal, hogy rendszeres kísérleteket állítson be azoknak a legjobb eljárásoknak a kidolgozására, amelyek lehetővé teszik a legnagyobb iparifakihozatalú törzsek termelési idejének legalább öt évvel való megrövidítését.

Franciaországi tanulmányútjaink során a nyesésen kívül egyéb ápolási munkát a nyárasokban nem láttunk. A nyesést azonban rendkívül szakszerűen, még a fasorokban is elvégzik. Ezáltal az itt nevelt fák törzse olyan, mintha állományban nőttek volna. A Troyes környékén megtekintett nyárasban az erdészeti kísérleti állomás bemutatta a nyárfatörzsek

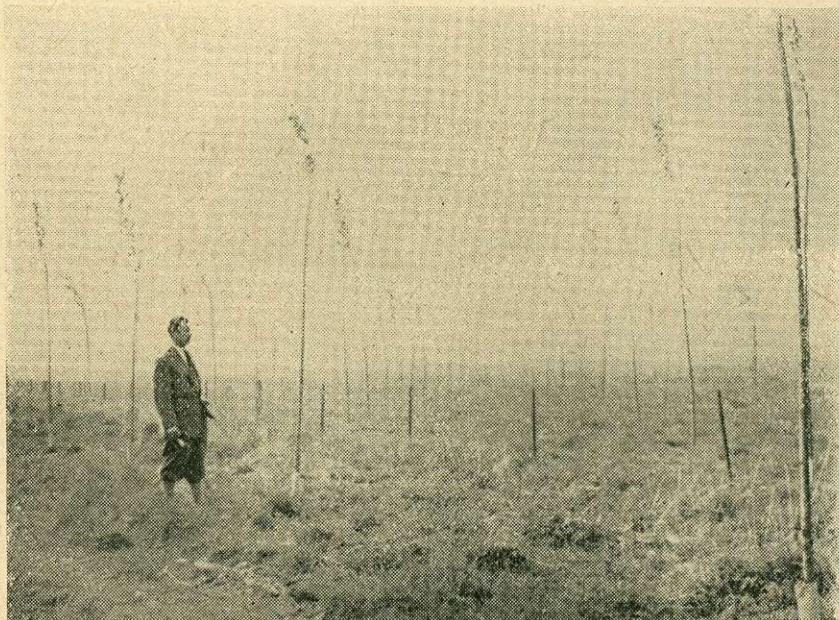
A kongresszus résztvevői a Chambord-i királyi kastély parkjában

nyesését és az ehhez szükséges szerszámokat. A nyesést végző munkást védőszemüveggel, bőrsisakkal, biztosítóövvel, gumicsizmával és munkaruhával látják el. A magasabb törzsek nyesését alumíniumlétráról végzik. Alumíniumból készülnek az összes nyeső szerszámok is, hogy súlyuk minél könnyebb legyen. Nehéz szerszámmal, nagy magasságban, kényelmetlen testhelyzetben ez a munka el sem végezhető. Az ágcsonkok helyét védőfolyadékkal kenik be a gombásodás megakadályozása céljából.

A Franciaországban szokásos nyártelepítési módra jó példát szolgáltatottak a Chambord-i kísérleti állományok. Ezeket 1954—55-ben telepítették 12 fajta felhasználásával. A telepítést 3 éves, 5—6 m magas suhángokkal végezték. A csemetekertben az ilyen suhángok nevelésénél a dugványozást ritka, 80×40 cm-es hálózatban végzik. Ezzel a módszerrel a nyárok gyors növekedését már az első évtől kezdődően kihasználják. A kész suhángokat jó gyökérrzellemel ki. Hektáronként 200 db suhángot ültettek

ki nagy gödrökbe, a fák töveit feltöltötték. A kísérleti telepítések közelében néhány igen jó törzsű és növekedésű szürkenyárat is találtunk. A szürkenyár itt is meggyőzően bizonyítja kiváló tulajdonságait. Nagyobb mértékben csak azért nem telepítik, mert gyökérsarjakkal való szaporítása meglehetősen nehézkes és költséges.

Ugyancsak jellemzők az Alsó-Normandiai mező- és erdőgazdasági termelőszövetkezet nyárfásításai. A szövetkezet a Normandiában lévő Leroy Saint-Pierre sur Dives-i lággyárat látja el a híres francia „Camembert” sajt csomagolására szolgáló furnír dobozokhoz szükséges hámozási rönkanyaggal. A gyár naponta 100 m³ rönkből 1/2 millió dobozt állít elő. A szövetkezet a nyárrönk termelés céljából leromlott, elhanyagolt ártéri réteit

Három éves suhángokkal végzett telepítés

telepítette be ritka hálózatban nyárrakkal. Így nemcsak a nagymennyiségű nyárfát tudja megtermelni, hanem fokozatosan feljavitja az elhanyagolt réteket is. A befásított rétek fűtermése eléri a legjobb nyíltrétek fűtermésének a felét, újra lehetővé válik legeltetésük, hektáronként eltartanak egy számos állatot.

Igen érdekes volt látni Reims környékén a város mintegy 100 hektárnyi, főleg óriás és regeneráta nyárból álló állományát, amelyet a város szennyvizével öntöznek.

A nyárfabetegségeket illetően a nemzeti mezőgazdasági kutatóintézet Noyon-i kísérleti állomása folytat beható kutatásokat. Elsősorban a *Dothichiza populea* Sacc. et. Briard, a *Cystospora Chrysosperma* (Pers.) Fr. és egy *Fusarium* sp.-t tanulmányoznak. A kísérleti területekre kiültetett nyárfajtákat ellenőrző parcellák visszahagyása mellett a felsorolt parazitákkal mesterségesen megfertőzik, utána a megfertőzött fákat talajjapótlásban részesítik. Az eddigi eredmények szerint a legellenállóbb fajta a *Populus x euramericana* I. 214., a leginkább érzékeny pedig a *Populus x*

euramericana robusta. A talajápolás minden esetben kedvezően befolyásolja az ellenállóképesség fokozását. A kísérleti állomás megtekintése során *Herbignat* (Belgium) felhívta a figyelmet, hogy nem kell a *Dothichiza* támadásait nagyon borúlátóan fogadni, ő gyakran a megtámadott fák felépülését állapította meg. Megjegyezte továbbá, hogy Belgiumban 1956-ban a *Dothichiza* károsítása 1955-höz viszonyítva csökkent, bár még mindig jelentős.

Franciaországban a nyárfák által elfoglalt összes terület az 1953. évi mezőgazdasági statisztika szerint 150—160 000 hektár. Annak megértésére, hogy a nyárfa milyen helyet foglal el a francia erdőgazdasági ter-

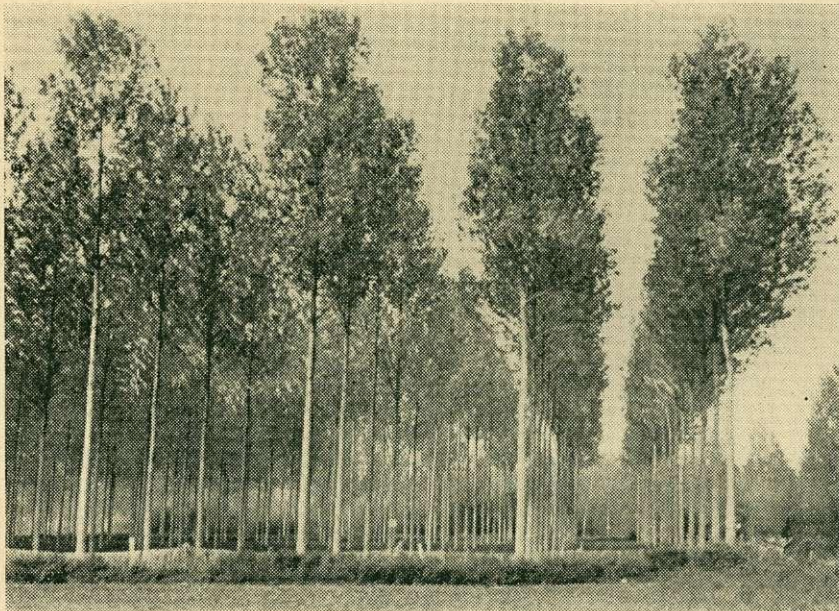
Nyárfák felnyesése egy Troyes környék nyárasban

melésben és az ezzel kapcsolatos iparban, megemlítjük, hogy a francia erdők 11 millió hektárt borítanak és 9 500 000 m³ rönköt adnak évente. Az összes erdőterületből a lombos erdők 7 millió hektárt foglalnak el és évenként 3 500 000 m³ rönköt szolgáltatnak. A nyárasok évenkénti rönktermelése 2 millió m³. A nyárasok tehát az összes erdőterület 1,3%-án az összes rönk-kitermelés 21%-át adják, a lombos erdőkhez viszonyítva pedig azok területének 2,1%-án a lombos rönk 57%-át szolgáltatják. Meg kell azonban jegyezni, hogy a nyárrönk kitermelés jelenlegi mértéke meghaladja a növedéket. Ennek az a magyarázata, hogy az 1929. és 1930. évi igen jelentős mértékű telepítések most érik el a vágásérettségüket.

A termelt fa ipari felhasználása nagyon sokféle: a fatömeg felét fű-

részáru alakjában az építő- és bútoripar használja fel. A másik fele nagyon egyenlőtlenül oszlik meg a fűrészelt, de főleg a hámozott csomagolóanyag, rétegelt lemezek és gyufagyártás között:

Fűrészáru	Köbméter
bútor- és épületfa	930 000
asztalos lemezek	60 000
ládadeszka	350 000
Hámozott és késelt áru	
könnyű csomagolóanyag	400 000
sajtós dobozok	110 000
rétegelt lemez	140 000
gyufa	55 000
összesen:	2 045 000

Szakszerűen felnyesett nyáras

A felhasználás sokfélesége néhány iparost arra készítetett, hogy a telepére hozott rönkök gazdaságosabb felhasználása érdekében kiegészítő gyártást vezessen be. A fűrészüzemeket és rétegelt lemezüzemeket gyakran asztaloslemez-üzemmel egészítik ki, ezáltal a két előbbi üzem kevésbé értékes termékeit is fel tudják használni. Némely könnyű furnírcsomagoló anyagot gyártó üzem jobb „lapjait“ egy társult rétegeltlemez-üzemnek szállítja, a hulladékot cellulóz gyártásra vagy forgácslemezgyártásra használja fel. Így több gyár jelentősen növelte végső termékeinek mennyiségét anélkül, hogy több rönköt használt volna fel.

Az elmondottakból világos, hogy a franciaországi erdőnkívüli fásításban — de ezen túlmenően az egész erdőgazdálkodásban — a nyárfa rendkívül nagy szerepet tölt be: a földtulajdonosoknak igen komoly jövedelmet biztosít, az iparnak pedig nagymennyiségű létfontosságú faanyagot szolgáltat. A franciák a nyárasok területének növelése, a nyárfatermelés

eljárásainak fejlesztése és a nyárfa ipari felhasználásának megjavítása terén számottevő eredményeket értek el.

*

A Franciaországban szerzett tapasztalatok újból nyomatékosan felhívják figyelmünket nyárfatermelésünk további gyors fejlesztésének szükségességére. Az egész népgazdaságunkra súlyos teherként nehezedő faimport gyors csökkentésének legkézenfekvőbb eszköze a nyárfák telepítésének nagyarányú felkarolása, a nyárfatermelés eljárásainak gyors fejlesztése.

Erdőgazdálkodásunk jelenleg héktáronként és évente 2,8 m³ faanyagot termel. A nyárfa állományok közepes körülmények között évente átlagosan 9 m³ fatömeg előállítására képesek, már 30 éves korban elérik azokat a méreteket, amelyekhez egyéb erdei fáinknak 80—100 évre van szükségük. Nyárfások azonban az összes erdőterületünknek csupán 3,90%-át foglalják el. Erdőgazdaságaink jelenleg 37 500 hektáron termelnek nyárt és ez az állami erdőgazdaságok kezelése alatt álló területekből — szem előtt tartva a nyártenyésztés termőhelyi kívánalmait — csupán 24 000 hektárral növelhető. Ezen a területen is egyéb lassan növényöző fajtákat kell nyárral lecserélni és ez így kereken 6 m³-rel emeli az évi fatermést.

Jelentősen nagyobb területek állnak más tárcák kezelésében nyártelepítés céljára rendelkezésre felmérésünk szerint:

az Országos Vízügyi Főigazgatóság kezelésében álló belvíz-levezető-, hajózó- és öntözőcsatornák, egyéb vízfolyások és tárolók mentén 43 500 km hosszban — — — — —	33 000 ha
jelenleg botlófűzésekkel elfoglalt, vagy egyébként hasznosítatlan hullámtereknek nyárral vízrendészeti szempontból is befásítható területe — — — — —	1 500 ha
a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium főhatósága alatt álló utak és vasutak mentén létesítendő fasorokból, hófogó erdősávokból és anyaggyödrök befásításából — — — — —	4 500 ha
az Állami Gazdaságok Főigazgatósága kezelésében álló mezőgazdaságilag nem hasznosítható vizes rét, legelő és egyéb területekből — — — — —	1 400 ha
a Tanácsok kezelésében álló legelők és egyéb fásítandó területekből nyártelepítésre alkalmas — — — — —	10 600 ha
összesen:	51 000 ha
az állami erdőgazdaságok területével — — — — —	24 000 ha
együtt mindösszesen:	<u>75 000 ha</u>

olyan terület, amely jelenleg hasznothajtó művelés alatt nem áll. Ebből a területből a három éves terv keretében évente 7000, összesen 20 500 ha, a rákövetkező ötéves terv során évente 8000, összesen 40 900 ha nyárfával befásítható. A telepítés költsége évente 35, illetve 40 millió forint, ez a szokásos erdőtelepítési és fásítási hitelkeretbe belefér.

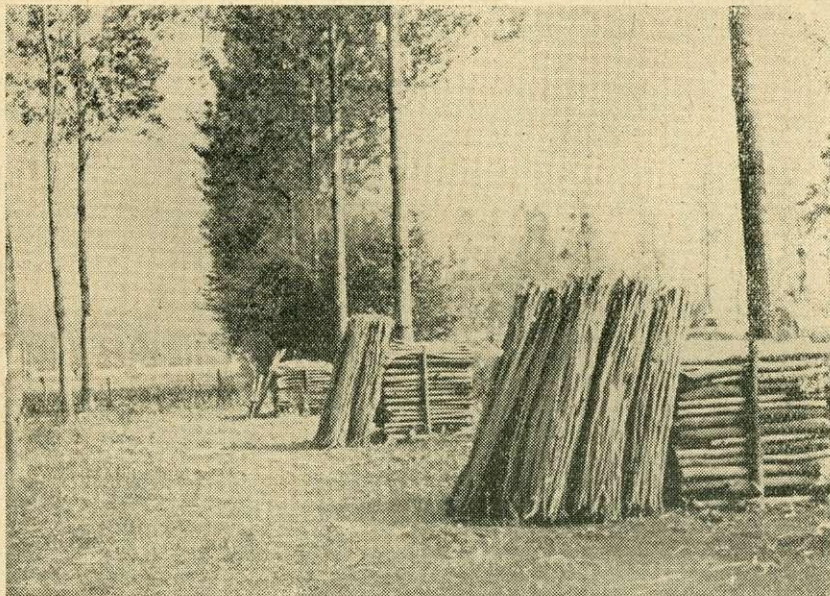
Nem kevésbé jelentős a faanyagellátottság szempontjából az egyéni fásítók által magánterületen létesíthető telepítés: idén 9,1 millió nyárfát ültettek el, s ez kereken 3200 ha állományt jelent évi 29 000 m³ faanyaggal.

Az új telepítések már az első 15 év alatt is szolgáltatnak előhasználati, vékonyabb faanyagot, 15 éves koron túl pedig fokozatosan kitermelve már lényegesen hozzájárulhatnak a faanyagszükséglet nagyobb-

mértékű hazai kielégítéséhez. Ezek az állományok öt éves ciklusokban számolva, a ciklusok közepén a következő évi faanyagot szolgáltatathatják:

Év	Menny.	Érték kb. mill.
1963	42 000	3
1968	167 000	16
1973	352 000	42
1978	656 000	90
1983	922 000	145
1988	2 103 000	320

A nyártelepítés tehát — a szükségletek állandóságát feltételezve — lehetővé tenné a faanyagszükségletünknek hazai forrásból nagymértékű kielégítését és így, ennek az égető népgazdasági problémának kulcskérdése.

A vékony tűzifa feldolgozása egy fakitermelésnél

A nyártelepítésben erdőgazdaságaink eddig is érték el eredményeket. Különösen a fásítási anyag megtermelése fejlődött nagymértékben. Ennek alapján szorgalmazta az Országos Erdészeti Főigazgatóság már eddig is a fásítható területeket kézben tartó szerveknél a nyártelepítést. Ez azonban a közvetlen érdektelenség hiányában mindaddig megfelelő eredménnyel nem járt. Szem előtt tartva a telepítésre rendelkezésre álló területek nagyságát és elosztását a különböző tárcák között — kitűnik, hogy a *faanyagkérdés megoldása nálunk sem kizárólagosan erdőgazdasági feladat*, hanem — különösen az új nyártelepítések érdekében — *hatásos tárcaközi összefogást kell intézményesen biztosítani.*

A nyárfatermelés eljárásainak gyors fejlesztése érdekében tovább kell szélesíteni a tudományos kutató munkát. A sárvári kísérleti állomást nyárfakutatási központtá kell kifejleszteni. Lehetővé kell tenni, hogy az állomás a Tanulmányi, a Kisalföldi és a Sárvári erdőgazdaság területén kísérleti telepítéseket, tisztítási, gyéritési és nyesési kísérleteket végezzen. Országos nyárfagyűjteményt, a nyárfatermelés szempontjából fontos tájakon pedig táji nyárfagyűjteményeket kell létesíteni. A három erdő-

védelmi állomás területén rendszeres kísérleteket kell beállítani a betegségeknek leginkább ellenálló nyárfajták kiválasztása céljából. A tudományos kutatás egyik főfeladatává kell tenni, hogy kísérletezzen ki olyan eljárásokat (talajművelés, trágyázás, öntözés stb.), amelyek lehetővé teszik a nyárák vágásfordulójának legalább 5 évvel való csökkentését.

Az 1956. évi magyarországi nyárfakonferencia után sokan azt gondoltuk, hogy nyárfatermelés terén az első vonalban vagyunk. Franciaországi utazásunk arról győzött meg bennünket, hogy legalább tíz évvel lemaradtunk. Ezt a lemaradást gyorsan fel kell számolnunk. Meg van hozzá minden lehetőségünk.

Emlékezzünk Vadas Jenőre!

RÓTH GYULA, a biológiai tudományok doktora, ny. egyetemi tanár

Ez év április hó 2-án telt le egy évszázad Vadas Jenő születése óta. A Bükk hegység egyik legszebb völgyében fekszik Hámmor község. Felső végében áll ma is a falu egyetlen emeletes háza; sárga, tipikusan kameralís épület, ebben született a magyar erdőgazdaság egyik legnagyobb fia: Vadas Jenő. Apja vasgyári ellenőr volt, anyja Hermann Franciska, Hermann Ottó testvérnénje. Mivel apját korán vesztette el, nevelésében nagy része

volt nagybátyjának.

Napsugaras ifjúságának idejét ott töltötte el a hatalmas bükkerdők közepette. Nyilván már itt telt el ifjú szíve az erdők iránt való rajongásával a közeli

„Pelelakban“

gyakran időző nagybátyja, Hermann Ottónak gondos vezetése alatt, mint Vadas maga mondja egyik munkájában: „beleoltotta a nagy Természet iránti szeretetét és megtanította annak könyvében olvasni“.

Középiskoláit Miskolcon és Selmecebányán végezte, 1874-ben tette le érettségi vizsgáját. Ennek utána a Természetért való rajongása a bányászati és Erdészeti Akadémiára vitte, amelynek hallgatói sorába ugyancsak 1874-ben lépett be. 1878-ban végezte az akkor már meglévő négyéves